

فهرست صفحه‌های فارسی ۷۸ دور

در گروه موسیقی پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

محسن محمدی

درآمد

گذشته از شعرخوانی‌های فارسی هندیان در سال ۱۸۹۹ یا ضبط‌های مربوط به ماوراءالنهر و قفقاز که به دلیل قرابت و وابستگی به ایران یا تلقی تاریخی غربیان عنوان «فارسی» (Persian) را بر خود دارند، در ژانویه ۱۹۰۶ و با فرمان حمایتی مظفرالدین شاه (۱۸۹۶-۱۹۰۷) شرکت «گرامافون»^۱ نخستین ضبط عمده تجاری از موسیقی ایرانی را در تهران آغاز کرد و تا ده‌ها سال حضور در ایران را ادامه داد. این شرکت چند ملیتی در شهرهای مختلفی چون لندن، هانوفر، کلکته، ریگا، آپرلوکا، تفلیس و... شعبه، کارخانه یا دفتر نمایندگی داشت

---

۱. نام شرکت در مقاطع مختلف تغییر یافت، اما همه این نام‌ها اشاره به همین شرکت دارد، مانند:

و صفحه‌های فارسی را در مجموعه صفحه‌های مشرقی (Oriental) با برچسب‌های Gramophone Concert Record، Gramophone Record، Gramophone Monarch Record، Amour Gramophone Record و His Master's Voice منتشر می‌نمود. فهرست صفحه‌های فارسی این شرکت تا سال ۱۹۳۴ به زحمت یکی از کارمندان سابق این شرکت منتشر شده^۱ و نمونه فارسی آن نیز پس از چند سال بررسی و استفاده از برچسب صفحه‌ها و منابع مختلف دست اول انتشار یافت.^۲

دومین دور ضبط تجاری موسیقی ایرانی در پاریس و با سفر گروهی از هنرمندان در سال ۱۹۰۷ و با سرمایه‌گذاری خود هنرمندان انجام شد. این گروه از میرزا حسین قلی تار، سیداحمدخان آواز، میرزا اسدالله‌خان سنتور و تار، باقرخان کمانچه و محمدباقر تنبک تشکیل شده بود. ضبط‌های این سفر با برچسب فرانسوی Société Anonyme Française Ondographique یا Disque Éden و برچسب آلمانی Globos Record متعلق به شرکت آلمانی Globophon منتشر شدند. واسطه و شریک تجاری این سفر هامبارتسوم بود که پس از بازگشت از آن سفر نمایندگی شرکت گرامافون در ایران را به دست آورد و متأسفانه برای سود بیشتر نمایندگی جدید خود، تنها بعضی از این ضبط‌ها را به تعدادی محدود تکثیر و وارد نمود.^۳ لذا از سرنوشت

1. Kinnear, Michael S., *The Gramophone Company's Persian Recordings, 1899 to 1934* (Victoria: Bajakhana, 2000)

۲. کنی‌یر، مایکل، صفحه‌های فارسی شرکت گرامافون، محسن محمدی، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۶.

۳. برای شرح بیشتر این ماجرا و دعوای حقوقی طرفین در دادگاه آن زمان ببینید: کوهستانی نژاد، مسعود، موسیقی در عصر مشروطه، تهران، مهرنامگ، ۱۳۸۴، صص ۳۴۰-۳۵۳.

دیگر ضبط‌ها اطلاعی در دست نیست و نمونه‌های ضبط‌های وارد شده نیز بسیار کم است. خوشبختانه نمونه‌های این صفحه‌ها در مجموعه دانشگاه تهران وجود دارد.

شرکت گرامافون در سال ۱۹۰۹ و با نمایندگی و سرپرستی هامبارتسوم سفر دیگری برای گروه هنرمندان ایرانی ترتیب داد که در این سفر حبیب‌الله مشیر همایون پیانو و ارگ، حسین خان ویولن، اکبرخان فلوت و کلارینت، درویش خان تار، میرزا اسدالله خان سنتور و تار، باقرخان کمانچه، سیدحسین طاهرزاده آواز و رضاقلی خان تنبک و آواز را برعهده داشتند. حاصل ضبط‌های این سفر غلبه سازهای غربی و شاید نوعی دلگیری درویش خان بود که با این فرض می‌توان دور بعدی ضبط‌های درویش خان را متأثر از آن دانست.^۱ گرامافون دور بعدی ضبط را در ۱۹۱۲ و در تهران انجام داد و نهایتاً درویش خان به همراه گروه خود در سال ۱۹۱۴ به تفلیس مسافرت نموده و ضبط‌هایی را انجام دادند. اطلاعات سفر آخر که آخرین دور ضبط موسیقی ایرانی پیش از جنگ جهانی اول است، به دلیل وقوع جنگ و ضایعات آن در دست نیست،^۲ هرچند نمونه‌هایی از صفحه‌های این ضبط‌ها با برچسب Monarch Record در دست است که در مجموعه دانشگاه تهران هم وجود دارند.

پس از جنگ جهانی اول ضبط موسیقی ایرانی رونق بیشتری پیدا کرد. علاوه بر شرکت گرامافون که در سال‌های ۱۹۲۶، ۱۹۲۸ و ۱۹۳۳ در ایران ضبط‌هایی انجام داد، برچسب‌های دیگر مانند کلمبیا، پولیفون، بیضافون،

---

۱. منصور، امیر، دیسکوگرافی و ناگفته‌هایی از سفر لندن، صفحه سنگی، س ۲، ش ۷، پاییز ۱۳۸۵ صص ۴-۲۵

۲. برای اطلاع بیشتر درباره این صفحه‌ها ببینید: منصور، امیر، صفحه‌های فارسی مونارک رکورد، صفحه سنگی، س ۳، ش ۱۱، پاییز ۱۳۸۶، صص ۳-۶.

اودئون و پارلوفون نیز به این رقابت تجاری پیوستند.^۱ نمونه‌هایی از صفحه‌های مذکور در مجموعه دانشگاه تهران وجود دارد که در ادامه فهرست شده‌اند. پس از جنگ دوم رونق صفحه‌های ۷۸ دور به اوج رسید و البته با ابداع صفحه‌های جدید ۴۵ و ۳۳ دور که زمان پخش طولانی‌تری داشتند، داستان صفحه‌های ۷۸ دور به پایان آمد. یکی از برجسب‌های پس از جنگ دوم رویال بود که نمونه‌ای از آن در مجموعه دانشگاه تهران موجود است.

نمونه‌های متعددی از صفحه‌های فارسی در بایگانی‌های دولتی و شخصی در ایران و بعضی کشورهای خارجی وجود دارد. متأسفانه هنوز فهرستی از هیچ یک از این بایگانی‌های دولتی یا شخصی در ایران منتشر نشده تا با آن بتوان دست کم از تعداد صفحه‌های به جا مانده اطلاعی داشت، یا تا حال ندیده‌ام. بنا بر این بی‌مناسبت نبود که در ادامه مطالعه در زمینه صفحه‌شناسی (Discography) فهرست صفحه‌های فارسی ۷۸ دور موجود در گروه موسیقی دانشگاه تهران منتشر شود؛ امید که سرآغازی

---

۱. برای اطلاع بیشتر درباره صفحه‌های فارسی با برجسب‌های بیضافون، اودئون و پارلوفون که در شرکت آلمانی لیندشتروم تولید می‌شدند، ببینید:

Mohmmadi, Mohsen, Persian Records by The Lindström Company, Triangle of Political Relationships, Local Agents and Recording Company, in *The Lindström Project Contributions to the history of the record industry Beiträge zur Geschichte der Schallplattenindustrie*, Eds. Pekka Gronow, Christiane Hofer (Wien: Gesellschaft für Historische Toträger), Vol. 3, 121-128.

هم‌چنین اطلاعات وسیع و مقاله‌های مفید و جالبی درباره ضبط موسیقی در ایران، از جمله برجسب‌هایی که ذکر شد، در فصلنامه صفحه سنگی وجود دارد. این فصلنامه به همت دوست عزیز، امیر منصور از سال ۱۳۸۴ تاکنون منتشر می‌شود. ایشان هم‌چنین وبسایتی درباره صفحه‌شناسی موسیقی ایران دارند که حاوی اطلاعات بسیاری است: www.persiandiscography.com. علاقه‌مندان به داشتن فصلنامه صفحه سنگی می‌توانند از طریق همین وبسایت با ایشان تماس بگیرند.

بر مستندسازی این بخش مهم از تاریخ موسیقی کشور باشد. فهرست حاضر با رعایت قالب‌های مرسوم مطالعات صفحه‌شناسی تدوین گردیده است، اما برای خلاصه شدن از درج اطلاعات تکمیلی تکثیرهای مختلف خودداری شد، البته اطلاعات بیشتر دربارهٔ صفحه‌های شرکت‌های گرامافون و کلمبیا با مراجعه به کتاب *صفحه‌های فارسی شرکت گرامافون* قابل دستیابی است؛ شمارهٔ صفحهٔ کتاب در سطر دوم هر مدخل اضافه شده است. نیز اگر اطلاعات مهمی مربوط به همان صفحهٔ موجود در دانشگاه وجود داشت، به صورت توضیح در پایین‌ترین سطر مدخل اضافه شد.

صفحه‌های شرکت گرامافون بارها به طور غیرقانونی و مخفیانه با برچسب‌های مختلف منتشر شدند. مثلاً بعضی از ضبط‌های سال ۱۹۰۶ با برچسب سرخ رنگ *Disque Persan Pherahsa* و برچسب سیاه *Royal Concert Record* انتشار یافتند. هم چنین ضبط‌های سال ۱۹۰۹ با برچسب سفید و سرخ و نام عجیب «حاجی یهودا یوسفاف» منتشر گشت. بررسی این صفحه‌ها که نمونه‌های آن در مجموعهٔ حاضر هم وجود دارند، از جنبه‌های مختلف می‌تواند مفید باشد؛ از جمله شاید بتوان بعضی از صفحه‌های مقبول‌تر در آن زمان را حدس زد، اگر این انتشارها براساس تقاضای بازار انجام شده باشد (این گمان منطقی‌تر به نظر می‌رسد)، نه پسند ناشر مخفی آنها یا بسته به اتفاق و نمونه‌های در دسترس. نیز نمونهٔ جالبی برای پژوهشگران بر موضوع نشر غیرقانونی خواهد بود.

اطلاعات ثبت شده روی برچسب صفحه‌ها نیز در بسیاری موارد ارزشمند است. برای نمونه می‌توان به شماره مصدر *871r* شرکت گرامافون اشاره کرد. در این صفحه نام خواننده به صورت «گوینده: قربان خان شاهی» آمده است. شاید این سند بتواند حضور لقب گوینده در زمان

قاجار را نشان دهد، لقبی که از پیش برای خوانندگان مرسوم بود و شاید بتوان آن را با اصطلاح قوال هم مرتبط دانست. مجازات سنگین اهل طرب دربار میرانشاه پسر تیمور، نام «عبدالؤمن گوینده» را در ذهن پژوهشگران موسیقی نگه داشته است.^۱ مورد جالب دیگر اصطلاح «گفته» به جای نواخته در شماره مصدر 882r گرامافون دیده می‌شود که صفحه تکنوازی علی اکبرخان شاهی است. یا اینکه مصدر 926r گرامافون اصطلاح «پیش درآمد» را بر صفحه‌ای از تار میرزا حسین قلی دارد و شاهدی محکم‌تر بر آن چه امیر منصور نوشته خواهد بود^۲، یعنی پیش درآمد ضبط کردن درویش‌خان در سفر لندن (۱۹۰۹) برای مبارزه با فرصت‌طلبی هامبارتسوم و اغفال شدن میرزا حسین قلی با ۴۲ متر ماهوت برای سفر پاریس (۱۹۰۷) همه مورد پرسش قرار خواهد گرفت.^۳ همچنین اصطلاح «کار عمل» که ساخته شده از دو فرم «کار» و «عمل» در

۱. خواندمیر، غیاث‌الدین بن همادالدین، تاریخ حبیب السیر، محمد دبیر سیاقی، تهران، انتشارات خیام، ۱۳۸۰، ج ۳، ص ۴۸۳.

۲. منصور، امیر، دیسکوگرافی و ناگفته‌هایی از سفر لندن، صفحه سنگی، س ۲، ش ۷، پاییز ۱۳۸۵، صص ۱۵-۱۶.

۳. ملاح، حسین علی، شرح زندگانی استاد غلامحسین درویش، تهران، انتشارات هنر و فرهنگ، ۱۳۶۹، صص ۳۵-۳۹. البته داستان ضبط شده بسیار مغشوش است. نام تجاری شرکت در آن زمان گرامافون بوده نه هیز مسترز ویس، حسین قلی هم به پاریس سفر کرده لندن، و اساساً تعداد صفحه‌های پیش‌درآمد محدود است و اینکه «مردم صفحه پیش‌درآمد درویش را می‌خواستند» چیز غریبی است. البته در همین داستان می‌بینیم پیشنهادکننده این نام مشیر همایون معرفی شده و اضافه می‌شود: «ولی اگر هم در آن موقع این نام‌گذاری به نظر مشیر همایون رسیده باشد، شاید سابقه قبلی داشته و ذهن نوازندگان به این کلمه از پیش آشنا بوده است». ابداع فرم پیش‌درآمد به موسیقیدانان دیگری مانند رکن‌الدین مختاری هم نسبت داده شده است، ببینید:

Caton, Margaret, "Darvīš khan, Gōlām Ḥosayn," *Encyclopaedia Iranica*, Online Edition, 15 December 1994, available at <http://iranica.com/articles/darvis-khan>

موسیقی قدیم بود،^۱ روی برچسب بعضی از صفحه‌های سال ۱۹۰۶ گرامافون ذکر شده است. یعنی این دو واژه در آن سال‌ها همچنان در ادبیات موسیقی ایران حضور داشته‌اند. از این صفحه‌ها دو نمونه با شماره مصدر 612q و 901r در مجموعه حاضر دیده می‌شود. نمونه دیگری از اطلاعات جالب که بر روی برچسب صفحه‌های مجموعه دانشگاه ثبت شده، اطلاق اصطلاح آواز بر گوشه‌های مهم‌تر دستگاه‌هاست. شماره مصدرهای متعددی از ضبط‌های سال ۱۹۰۶ موجود در این مجموعه، مانند 605q، 849r، 859r، 871r، 879r، 882r، 900r، 901r، 940r، 965r، 160s، اصطلاح آواز را برای معرفی گوشه‌های مهم‌تر به کار می‌برند. جالب است که بعضی از این صفحه‌ها مانند 907r یا 927r صفحه تکنوازی هستند و حتی شماره فهرست دسته تکنوازی دارند. با این ترتیب آواز به معنی خواندن یک خواننده نبوده است.^۲ نهایتاً می‌توان به صفحه 9893e از ضبط‌های سال ۱۹۰۹ گرامافون اشاره داشت که با ثبت لقب معروف «یا پیرجان» در آن سال و هنگامی که درویش خان بسیار جوان بود، شهرت او به این لقب را نشان می‌دهد.

فهرست‌نویسی این صفحه‌ها در سال ۱۳۸۱ و با کمک دوستان مرکز موسیقی تجربی انجام شد. چند سال بعد با کمک دوست عزیز آقای دکتر ساسان فاطمی و همکاری دوباره دوستان مرکز موسیقی تجربی،

---

۱. برای اطلاع بیشتر درباره این دو اصطلاح از گذشته تا حال ببینید: پورجوادی، امیرحسین، «کار عمل و سیر تحول آن از دوره تیموری تا امروز»، فصلنامه موسیقی ماهر، س ۵، ش ۱۹، بهار ۱۳۸۲، صص ۱۱ - ۳۲.

۲. در بخشی از پایان‌نامه کارشناسی ارشد خود با عنوان «فراوانی آوازها» درباره بیشتر بودن تعداد آوازها در نظام موسیقی ایرانی در دوره قاجار با تفصیل بیشتری صحبت کرده‌ام، ببینید:

محمدی، محسن، تاریخ پیدایش دستگاه‌های موسیقی در ایران، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، گروه تاریخ دانشگاه تهران، ۱۳۸۴، صص ۵۰ - ۵۶.

نوشته‌های پیشین با بیشتر صفحه‌ها مطابقت داده شد. تا جایی که می‌دانم هنوز ثبت و ضبط ضابطه‌مندی برای این صفحه‌ها وجود ندارد، بنا بر این انتشار این فهرست دلیل بر ثبت همه صفحه‌های فارسی موجود در مجموعه دانشگاه تهران در این فهرست، یا وجود همه این مدخل‌ها در مجموعه دانشگاه تهران نخواهد بود. همچنین برخی از اعضای با سابقه هیأت علمی در جواب به پرسش از چگونگی و تاریخ تملک این صفحه‌ها حدس‌هایی داشتند، اما جزئیات دقیق و مستندی نیافتم. شاید در بایگانی بخش اداری پردیس هنرهای زیبا اسنادی در این زمینه باشد. امید است روزی دسترسی به این اسناد ممکن شود. ضمناً از آنجا که شماره ثبت خاصی برای این صفحه‌ها در نظر گرفته نشده بود، دسته‌بندی آنها بر اساس مجالس ضبط هر شرکت به توالی سال انجام ضبط، و ترتیب نیز مطابق ترتیب شماره مصدر صفحه‌هاست. نظر به کم بودن فضا بهتر است سخن کوتاه شده، پس از توضیح اطلاعات مدخل‌ها، به اصل فهرست پرداخته شود. لازم به توضیح است که مشخصات یکی از صفحه‌های فارسی موجود در مجموعه حاضر بنا به ملاحظاتی در آخرین مرحله انتشار از فهرست حذف گردید. این صفحه دورو به شماره مصدرهای Aj222 و Aj223 و شماره فهرست RT205 با برچسب رویال منتشر شده است.

نوشته حاضر به خواست دوست محترم آقای مصطفی ساکت به انتشار می‌رسد. باعث افتخار بود که ایشان از بنده نوشته‌ای برای عرض احترام و بزرگداشت یکی از هنرمندان پیش‌کسوت موسیقی ایرانی، فریدون حافظی، درخواست نمودند. درآمد این فهرست در حالی به پایان رسید که نوای ساز ایشان لطافت آواز ابو عطا را به گوش می‌رساند.

توضیح مدخل نمونه:

	(ج) پیانو آواز آقاسیدحسین (نام هنرمندان)	(ب) 7-12027 (شماره فهرست)	(الف) 9804e (شماره مصدر)
(ه) ص ۱۶۴ (کتاب فهرست)	(د) بیداد (نام قطعه)		
	(و) c/w 7-12028 (روی دیگر صفحه دورو)		
(ز) برچسب قهوه‌ای (توضیح)			

(الف): «شماره مصدر» شماره نمونه خام است که ضبط بر روی آن انجام می‌شد. این شماره در دسته‌های مختلف و به صورت مسلسل در کارخانه تعیین می‌گردید. شماره مصدر به نوع ضبط انجام شده ارتباطی ندارد و عواملی چون اندازه، جنس، نوبت تولید و غیره را نشان می‌دهد. اصطلاح «شماره مصدر» معادل Matrix Number انتخاب شده است.

(ب): «شماره فهرست» شماره ضبط انجام شده است و هنگام انتشار در دسته‌های مختلف بنا به خصوصیات مختلف ضبط‌ها هم چون سازی، آوازی و... تعیین می‌شد. اصطلاح «شماره فهرست» معادل Catalogue Number انتخاب شده است.

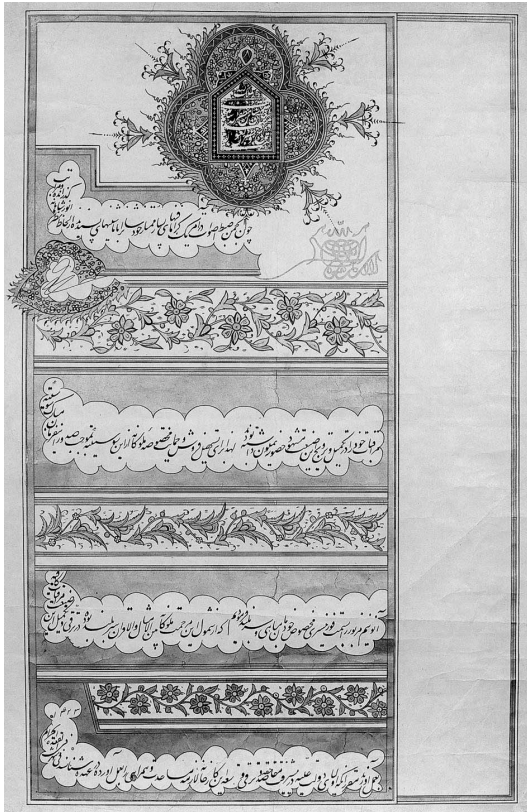
(ج) و (د): «نام هنرمندان» و «نام قطعه» براساس اطلاعات برچسب صفحه ثبت شده و در بعضی موارد پانویس‌هایی برای توضیح اضافه شده‌اند.

(ه): برای اطلاعات بیشتر درباره صفحه‌های شرکت‌های گرامافون و

کلمبیا ارجاع به کتاب «صفحه‌های فارسی شرکت گرامافون» اضافه شده است.

(و): ارجاع به صفحه‌ای که بر روی دیگر صفحه‌های دورو انتشار یافته است.

(ز): توضیح دربارهٔ بعضی خصوصیات دیگر.

فرمان مظفرالدین شاه در حمایت از شرکت گرامافون

صفحه‌های ۷ اینچ گرامافون، ضبط تهران، سال ۱۹۰۶

برچسب سیاه GRAMOPHONE RECORD

۶۰۵q	3-12669	آقا غفار باکمانچه باقرخان	ص ۱۱۱
<hr/>			
۶۰۹q	19285	تار میرزا عبدالله مشق رومی ترک	ص ۱۱۲
<hr/>			
۶۱۲q	3-12674	قربان‌خان شاهی و آقاحسین تعزیه‌خوان شاهی میرزا علی اکبرخان شاهی باقرخان با سنتور تصنیف کار عمل با رنگ	ص ۱۱۲
<hr/>			
۶۱۸q	3-12680	حاجی امین اسمعیل‌خان با تار به روی دلبری من مایلستم با رنگ ^۱	ص ۱۱۴
<hr/>			
۶۴۲q	3-12688	اکبر میرزا با ساز تصنیف عجب احوالی داری با رنگ	ص ۱۱۸
<hr/>			

صفحه‌های ۱۰ اینچ گرامافون، ضبط تهران، سال ۱۹۰۶
 برچسب سیاه GRAMOPHONE CONCERT RECORD

۱۲۷ ص	آقا حسین تعزیه‌خوان شاهی با نی هفت‌بند نایب اسدالله آواز بیات اصفهان تصنیف کردی	4-12005	845r
۱۲۸ ص	آقا حسین تعزیه‌خوان شاهی با نی هفت‌بند نایب اسدالله آواز ابوایتام تصنیف عیشم مدام است	4-12008	848r
۱۲۸ ص	آقا حسین تعزیه‌خوان شاهی با نی هفت‌بند نایب اسدالله آواز بیداد تصنیف مژده به بلبل دهید	4-12009	849r
۱۳۰ ص	میرزا محمدخان قربان‌خان اسمعیل‌خان با تار آواز گیلک تصنیف ای خدا لیلی یار ما نیست	4-12014	859r
۱۳۳ صص	گوینده قربان‌خان شاهی با تار میرزا غلام‌رضا شیرازی آواز سوز‌گداز شاهنشاهی تصنیف من ندانستم از اول که تو بی‌مهر و وفايي	4-12026	871r
۱۳۳ ص	گوینده قربان‌خان شاهی با تار میرزا غلام‌رضا شیرازی آواز سوز‌گداز شاهنشاهی تصنیف من ندانستم از اول که تو بی‌مهر و وفايي c/w 4-12027	4-12026	871r

۸۷۲r	4-12027	علی‌خان باکمانچه باقرخان	ص ۱۳۳
		آواز همایون تصنیف تاب بنفشه می‌دهد	
		c/w 4-12026	
برچسب قهوه‌ای			
۸۷۹r	4-12033	قربان‌خان تار میرزا عبدالله	ص ۱۳۵
		آواز شکسته ماهور تصنیف چون است حال بستان	
۸۸۲r	19376	میرزا علی‌اکبرخان در سنتور گفته	ص ۱۳۵
		آواز دلاویز	
		برچسب سیاه ROYAL CONCERT RECORD شماره 112، شماره مصدر و شماره فهرست بر روی صفحه یا برچسب درج نشده است	
۸۸۵r	4-12036	قربان‌خان و آقا حسین تعزیه خوان و باقرخان و میرزا	ص ۱۳۶
		علی‌اکبرخان شاهی با یکدیگر با سنتور و تار زده اند	
		تصنیف فرانسه پتی ژولی	
۹۰۰r	4-12045	علی‌خان نایب السلطنه‌ای با صدفدرخان و کمانچه	ص ۱۳۹
		آواز گرایلی با تصنیف چوبی	
۹۰۱r	4-12046	علی‌خان نایب السلطنه‌ای با صدفدرخان و کمانچه	ص ۱۳۹
		آواز سه‌گاه قفقازی تصنیف کار عمل	
۹۰۷r	19202	صدفدرخان تنها با نی هفت‌بند	ص ۱۴۰
		آواز عراق با تصنیف آن و رنگ	

۱۴۱ ص	نایب‌علی و حسین جان رقاص تصنیف لاهیجانی من بشم بازار با رنگ c/w 4-12063	4-12052	913r
برچسب قهوه‌ای			
۱۴۳ ص	حسن‌خان با سنتور زنگ شتری با رنگ c/w 19383	19380	922r
برچسب قهوه‌ای			
۱۴۴ ص	تنها میرزا حسین‌قلی با تار پیش‌درآمد ماهور c/w 4-12081	19382	926r
<p>برچسب سرخ DISQUE PERSAN PHERAHSA شماره 8461، شماره مصدر و شماره فهرست روی صفحه خراشیده شده‌اند. برچسب دو طرف صفحه جابه‌جا چسبانده شده است.</p>			
۱۴۴ ص	تنها میرزا حسین‌قلی با تار آواز عراق و ماهور c/w 19380	19383	927r
برچسب قهوه‌ای			
۱۴۵ ص	آقا حسین‌قلی خان با تار و میرزا سید احمدخان آوازخوان نمره ۲ دستگاه چهارگاه زابل و مویه c/w 4-12058	4-12057	934r
برچسب قهوه‌ای			

فهرست صفحه‌های فارسی ۷۸ دور □ ۲۲۱

935r 4-12058 آقاحسین قلی خان با تار و میرزا سیداحمدخان آوازه‌خوان
نمره ۳ دستگاه چهارگاه حصار
ص ۱۴۶
c/w 4-12057
برچسب قهوه‌ای

940r 4-12063 میرزا سیداحمدخان تار میرزا حسین قلی خان
آواز آذربایجانی با تصنیف و رنگ
ص ۱۴۷
c/w 4-12052
برچسب قهوه‌ای

942r 4-12065 قلی خان شاهی صفدرخان کمانچه
دستگاه نمره دوم نوا شکسته کوچک
ص ۱۴۷

952r 4-12074 قلی خان شاهی با سنتور میرزا علی اکبرخان شاهی
دستگاه نمره دوم خود شور با تصنیف
ص ۱۴۹

953r 4-12075 قلی خان سنتور میرزا علی اکبرخان
۳ شور سلمک
ص ۱۴۹
c/w 4-12076

برچسب سرخ DISQUE PERSAN PHERAHSA شماره 8443، شماره مصدر
و شماره فهرست روی صفحه خراشیده شده‌اند.

954r 4-12076 قلی خان سنتور میرزا علی اکبرخان
۴ عزال با تصنیف
ص ۱۴۹
c/w 4-12075

برچسب سرخ DISQUE PERSAN PHERAHSA شماره 8444، شماره مصدر
و شماره فهرست روی صفحه خراشیده شده‌اند.

956r 4-12078 قلی‌خان شاهی با سنتور میرزا علی‌اکبرخان
دستگاه نمره اوّل سه‌گاه درآمد با تصنیف
ص ۱۵۰

959r 4-12081 قلی‌خان شاهی با سنتور میرزا علی‌اکبرخان
دستگاه نمره چهارم سه‌گاه حصار با تصنیف
ص ۱۵۰

959r 4-12081 سنتور علی‌اکبرخان با قلی‌خان
حصار سه‌گاه
ص ۱۵۰
c/w 19382

برچسب سرخ DISQUE PERSAN PHERAHSA شماره 8456، شماره مصدر و شماره
فهرست روی صفحه خراشیده شده‌اند. برچسب دو طرف صفحه جا به جا
چسبانده شده است.

961r 4-12083 میرزا سیداحمدخان و تار درویش‌خان
نمره اوّل ماهور درآمد
ص ۱۵۱

965r 4-12087 میرزا سیداحمدخان و تار درویش‌خان
دستگاه نمره پنجم ماهور آواز دلکش
ص ۱۵۲

صفحه‌های ۱۲ اینچ گرامافون، ضبط تهران، سال ۱۹۰۶
GRAMOPHONE MONARCH RECORD برچسب سیاه

160S 012094 میرزا سیداحمدخان با تار میرزا حسین قلی

ص ۱۵۶

آواز نوروز عرب با تصنیف و رنگ

صفحه هفت اینچ گرامافون، ضبط سال ۱۹۰۶

صفحه‌های ۱۰ اینچِ اِدِن (Société Anonyme Française Ondographique)
ضبط پاریس، سال ۱۹۰۷، برچسب سفید همراه عکس دسته جمعی نوازندگان

707W 15011
آمیرزا حسین‌قلی
همایون و بیداد
c/w 15012

708W 15012
آمیرزا حسین‌قلی، احمد حسنی
نی‌داوود
c/w 15011

740W 15038
آمیرزا حسین‌قلی
رهاب
c/w 15041

743W 15041
ارکس
رهاب
c/w 15038

صفحه‌های ۱۰ اینچ گلوبوفون، ضبط پاریس، سال ۱۹۰۷
GLOBOS RECORD برجسب سرخ

۱۸۹۰   آمیرزا حسین‌قلی
نمره (۱) ماهور
c/w 1915

۱۹۱۵   آمیرزا حسین‌قلی
نمره (۲) ابل
c/w 1890

صفحه ده اینچ گلوبوفون، ضبط سال ۱۹۰۷

صفحه‌های ۱۰ اینچ گرامافون، ضبط لندن، سال ۱۹۰۹
 برچسب سیاه GRAMOPHONE CONCERT RECORD

9767e 7-12003 فلوت اکبرخان آواز رضاقلی خان
 بیات ترک
 ص ۱۶۰
 c/w 7-12095

9804e 7-12027 پیانو آواز آقاسیدحسین
 بیداد
 ص ۱۶۴
 c/w 7-12028

برچسب قهوه‌ای

9805e 7-12028 پیانو و رضاقلی خان
 تصنیف بیداد
 ص ۱۶۴
 c/w 7-12027

برچسب قهوه‌ای

9814e 7-12034 تار درویش خان آواز طاهرزاده
 شور
 ص ۱۶۶
 c/w 7-12035

برچسب قهوه‌ای

9815e 7-12035 آقاسیدحسین درویش خان رضاقلی خان
 تصنیف شهناز
 ص ۱۶۶

---

۱۶۶ ص	آقاسیدحسین درویش خان رضاقلی خان تصنیف شهناز c/w 7-12034	7-12035	9815e
برچسب قهوه‌ای			
۱۶۷ ص	ویولن حسین خان آواز رضاقلی خان طبیل تصنیف شهناز c/w 7-12078	7-12039	9820e
برچسب سفید و سرخ حاجی بهودا			
۱۶۷ ص	کمانچه باقرخان آواز طاهرزاده حجاز c/w 7-12041	7-12040	9822e
برچسب سفید و سرخ حاجی بهودا			
۱۶۷ ص	کمانچه باقرخان آواز رضاقلی خان تصنیف حجاز c/w 7-12040	7-12041	9823e
برچسب سفید و سرخ حاجی بهودا			
۱۶۸ ص	ویولن حسین خان ضرب رنگ راک	7-18004	9829e
۱۷۳ ص	تار درویش خان آواز طاهرزاده درآمد سه‌گانه c/w 7-12068	7-12067	9856e
برچسب سیاه با تصویر رنگی فرشته			

ص ۱۷۳	تار درویش‌خان آواز طاهرزاده زابل سه‌گاه c/w 7-12067	7-12068	9857e	برچسب سیاه با تصویر رنگی فرشته
ص ۱۷۳	درویش‌خان آواز طاهرزاده سه‌گاه مخالف c/w 7-12070	7-12069	9858e	برچسب سیاه با تصویر رنگی فرشته
ص ۱۷۳	تار درویش‌خان آواز حسین‌خان تصنیف سه‌گاه c/w 7-12069	7-12070	9859e	برچسب سیاه با تصویر رنگی فرشته
ص ۱۷۵	کمانچه ضرب رنگ قطار c/w 7-18014	7-18009	9874e	برچسب قهوه‌ای
ص ۱۷۶	فلوت اکبرخان آواز طاهرزاده دستار العرب c/w 7-12039	7-12078	9882e	برچسب سفید و سرخ حاجی یهودا
ص ۱۷۷	آقای طاهرزاده و اکبرخان حجاز c/w 7-12090	7-12079	9883e	

۱۷۷ ص	فلوت اکبرخان آواز طاهرزاده است بیات اصفهان c/w 7-12089	7-12082	9886e
۱۷۸ ص	فقط تار درویش‌خان دشتی AX 427 c/w 7-19272 برچسب جگری His Master's Voice	7-19250	9892e
۱۷۸ ص	تار یا پیرجان ارکس بیداد AX 427 c/w 7-19250 برچسب جگری His Master's Voice	7-19272	9893e
۱۷۹ ص	فلوت آواز بیات ترک c/w 7-18009 برچسب قهوه‌ای	7-18014	9895e
۱۷۹ ص	اکبرخان رضاقلی‌خان تصنیف بیات اصفهان c/w 7-12082 برچسب قهوه‌ای	7-12089	9898e
۱۸۰ ص	فلوت اکبرخان رضاقلی‌خان تصنیف حجاز c/w 7-12079	7-12090	9899e

۱۸۰ ص	فلوت اکبرخان آواز رضاقلی‌خان تصنیف بیات ترک c/w 7-12003	7-12095	9904e
۱۸۱ ص	فلوت اکبرخان و آواز رضاقلی‌خان نمره اول شور c/w 7-12099	7-12097	9906e
۱۸۱ ص	فلوت اکبرخان و آواز رضاقلی‌خان نمره سیم شور c/w 7-12097	7-12099	9908e
۱۸۱ ص	فلوت شور c/w 7-12100	7-19150	9909e
۱۸۱ ص	فلوت اکبرخان آواز رضاقلی‌خان تصنیف نوا ^۱ c/w 7-19150	7-12100	9910e
۱۸۳ ص	فلوت طاهرزاده نوا c/w 7-12111	7-12110	9931e

۱۸۴ ص	فلوت اکبرخان آواز رضاقلی خان تصنیف نوا c/w 7-12110	7-12111	9932e
۱۸۵ ص	کمانچه باقرخان آواز طاهرزاده درآمد همایون c/w 7-12116	7-12112	9954e
۱۸۵ ص	کمانچه باقرخان آواز طاهرزاده درآمد همایون c/w 7-12116 برچسب سیاه و سفید با تصویر رنگی فرشته	7-12112	9954e
۱۸۵ ص	کمانچه باقرخان آواز طاهرزاده پرده چهارم همایون c/w 7-12117 برچسب سفید و سرخ حاجی بهودا	7-12115	9957e
۱۸۵ ص	کمانچه باقرخان ویولن حسین خان رضاقلی خان تصنیف همایون c/w 7-12112	7-12116	9958e
۱۸۵ ص	کمانچه باقرخان ویولن حسین خان رضاقلی خان تصنیف همایون c/w 7-12112 برچسب سیاه و سفید با تصویر رنگی فرشته	7-12116	9958e

ص ۱۸۵	کمانچه باقرخان آواز رضاقلی خان رنگ همایون c/w 7-12115	7-12117	9959e
برچسب سفید و سرخ حاجی یهودا			
ص ۱۸۸	پیانو ضرب رنگ ماهور c/w 7-12137	7-18016	9974e
ص ۱۹۰	پیانو رضاقلی خان تصنیف رنگ کابلی c/w 7-18016	7-12137	9983e
ص ۱۹۰	تار میرزا اسدالله خان آواز طاهرزاده بیات اصفهان c/w 7-12141	7-12140	9986e
ص ۱۹۱	تار میرزا اسدالله خان آواز رضاقلی خان تصنیف بیات اصفهان c/w 7-12140	7-12141	9987e
ص ۱۹۵	پیانو و آسید رحیم ^۱ غنا c/w 7-12159	7-12158	10022e
برچسب سیاه و سفید با تصویر رنگی فرشته			

10023e 7-12159 پیانو و آواز رضاقلی خان
تصنیف عربی
c/w 7-12158
برچسب سیاه و سفید با تصویر رنگی فرشته
ص ۱۹۵

10031e 7-14012 طاهرزاده پیانو ویولن رضاقلی خان
بیات کرد
c/w 7-10506
ص ۱۹۶

10032e 7-10506 ارکس
تصنیف دشتی
c/w 7-14012
ص ۱۹۶

صفحه‌های ۱۲ اینچ گرامافون، ضبط لندن، سال ۱۹۰۹
 برچسب سیاه GRAMOPHONE MONARCH RECORD

ص ۱۹۸	حسین خان رضاقلی خان ماه‌هور	2-012002	2976f
ص ۲۰۰	پیانو ارکس رضاقلی خان درآمد عراق ماجیش	2-010500	2986f
ص ۲۰۱	آواز طاهرزاده و پیانو درآمد سه‌گاه c/w 2-012014	2-012013	2994f
ص ۲۰۱	پیانو طاهرزاده سه‌گاه مخالف c/w 2-012013	2-012014	2995f

صفحه‌های ۱۰ اینچ گرامافون، ضبط تهران، سال ۱۹۱۲
AMOUR GRAMOPHONE RECORD برچسب قهوه‌ای

۲۲۰ ص	تار آقامیرزا حسین‌قلی خان پیش‌درآمد ماهور c/w 14-12674	18343	3926ae
۲۲۰ ص	تار آقامیرزا حسین‌قلی خان ماهور دلکش c/w 18343	14-12674	3927ae
۲۲۱ ص	کمانچه حسین‌خان و محمدخان رنگ ابوعطا c/w 14-12676	18340	3931ae
۲۲۱ ص	تار آقامیرزا حسین‌قلی خان تصنیف بیات ترک c/w 18340	14-12676	3933ae
۲۲۱ ص	جناب دماوندی تار میرزا حسین‌قلی خان بیات اصفهان P 4225 c/w 14-12696	14-12683	3934ae

برچسب هندی سیاه His Master's Voice

ص ۲۲۲	حسین خان کمانچه تنها پیش درآمد سه گاه c/w 18331	18330	3938ae
ص ۲۲۴	حسین خان کمانچه تنها سه گاه c/w 18330	18331	3950ae
ص ۲۲۴	آقامیرزا حسین قلی تار تنها سه گاه c/w 18345	18344	3951ae
ص ۲۲۴	آقامیرزا حسین قلی تار تنها زابل حصار c/w 18344	18345	3952ae
ص ۲۲۴	آقامیرزا حسین قلی تار تنها مخالف P 4266 c/w 18347 برچسب هندی سیاه His Master's Voice	18346	3953ae
ص ۲۲۵	آقامیرزا حسین قلی تار تنها شور P 4266 c/w 18346 برچسب هندی سیاه His Master's Voice	18347	3954ae

فهرست صفحه‌های فارسی ۷۸ دور □ ۲۳۷

جناب دماوندی تار میرزا اسدالله‌خان 14-12696 3961ae

ص ۲۲۶

شور

P 4225 c/w 14-12683

برچسب هندی سیاه His Master's Voice

صفحه ده اینچ ادن، ضبط سال ۱۹۰۷

صفحه‌های ۱۰ اینچ، ضبط تفلیس، سال ۱۹۱۴
MONARCH RECORD برچسب صورتی

آواز ابوالحسن خان کمانچه باقرخان 98311
چکاوک همایون
c/w 98312

آواز ابوالحسن خان کمانچه باقرخان 98312
بیداد همایون
c/w 98311

آواز ابوالحسن خان کمانچه باقرخان 98345
نوای حسینی
c/w 98346

آواز طاهرزاده کمانچه باقرخان 98346
درآمد چهارگاه
c/w 98345

صفحه‌های ۱۰ اینچ، ضبط تفلیس، سال ۱۹۱۴
برچسب سبز MONARCH RECORD

طاهرزاده 98366

مناجات اول

c/w 98367

طاهرزاده 98367

مناجات دوم

c/w 98366

صفحه ده اینچ گرامافون، ضبط سال ۱۹۰۶، تکثیر غیر قانونی

صفحه‌های ۱۰ اینچ گرامافون، ضبط تهران، سال ۱۹۲۶
برچسب جگری رنگ HIS MASTER'S VOICE

ص ۲۲۷	قمرالملوک وزیری بیات اصفهان ۱ AX 341 c/w 7-213435	7-213434	BT2602
ص ۲۲۷	قمرالملوک وزیری بیات اصفهان ۲ AX341 c/w 7-213434	7-213435	BT2603
ص ۲۲۹	قمرالملوک وزیری بیات ترک ۱ AX 347 c/w 7-213447	7-213446	BT2614
ص ۲۲۹	قمرالملوک وزیری بیات ترک ۲ AX 347 c/w 7-213446	7-213447	BT2615
ص ۲۳۳	ملوک خانم دشتی ۱ AX 366 c/w 7-213485	7-213484	BT2652
ص ۲۳۳	ملوک خانم دشتی ۲ AX 366 c/w 7-213484	7-213485	BT2653

سلیم‌خان^۱ 7-212117 BT2668
ماه‌ور ۱
ص ۲۳۵
AX 374 c/w 7-212118

سلیم‌خان 7-212118 BT2669
ماه‌ور ۲
ص ۲۳۵
AX 374 c/w 7-212117

سلیم‌خان 7-212121 BT2672
همایون ۱
ص ۲۳۶
AX 376 c/w 7-212122

سلیم‌خان 7-212122 BT2673
همایون ۲
ص ۲۳۶
AX 376 c/w 7-212121

تار مرتضی‌خان 7-219276 BT2696
دستگاه ماه‌ور
ص ۲۳۹
AX 388 c/w 7-219277

دو نمونه موجود است

تار مرتضی‌خان 7-219277 BT2697
دستگاه دلکش
ص ۲۳۹
AX 388 c/w 7-219276

دو نمونه موجود است

تار مرتضی خان 7-219278 BT2698
دستگاه بیات اصفهان
ص ۲۳۹
AX 389 c/w 7-219279

تار مرتضی خان 7-219279 BT2699
دستگاه عشاق
ص ۲۳۹
AX 389 c/w 7-219278

صفحه ده اینچ گرامافون، ضبط سال ۱۹۰۶، تکثیر غیر قانونی

صفحه‌های ۱۰ $\frac{۳}{۴}$ اینچ پولیفون، ضبط اکوستیک تهران، سال ۱۹۲۷؟، برجسب سرخ

تاج اصفهانی تار امیرارسلان خان بیات اصفهان c/w V-1227	V-1226	5558ar
تاج اصفهانی تار امیرارسلان خان عشاق c/w V-1226	V-1227	5559ar
حاجی علی اکبرخان شهنازی دستگاه شور c/w V-41283	V-41282	5610ar
حاجی علی اکبرخان شهنازی شهناز c/w V-41282	V-41283	5611ar
قمرالملوک وزیری ویولن حسین خان یاحقی ابوعطا c/w V-41311	V-41310	5618ar
قمرالملوک وزیری ویولن حسین خان یاحقی حجاز c/w V-41310	V-41311	5619ar

حاجی علی اکبرخان شهنازی V-41284 5622ar
ماهور
c/w V-41285

حاجی علی اکبرخان شهنازی V-41285 5623ar
دلکش
c/w V-41284

حاجی علی اکبرخان شهنازی V-41286 5624ar
بیات اصفهان
c/w V-41287

حاجی علی اکبرخان شهنازی V-41287 5625ar
بیات راجع
c/w V-41286

حاجی علی اکبرخان شهنازی V-41288 5626ar
سه‌گاه
c/w V-41289

حاجی علی اکبرخان شهنازی V-41289 5627ar
مخالف
c/w V-41288

صفحه‌های ۱۰ اینچ گرامافون، ضبط تهران، سال ۱۹۲۸
برچسب جگری رنگ HIS MASTER'S VOICE

ص ۲۴۸	تار تنها قوام افشاری	7-219404	BX4082
	AX 717	c/w 7-219405	
ص ۲۴۸	تار تنها قوام عراق	7-219405	BX4083
	AX 717	c/w 7-219404	
ص ۲۵۰	یحیی خان ماهور ۱	7-219386	BX4108
	AX 686	c/w 7-219387	
ص ۲۵۰	یحیی خان فیلی و دلکش ۲	7-219387	BX4109
	AX 686	c/w 7-219386	
ص ۲۵۴	ادیب خوانساری نوا	18-212697	BX4142
	AX 709	c/w 18-212698	
ص ۲۵۴	ادیب خوانساری کیکاوسی	18-212698	BX4143
	AX 709	c/w 18-212697	

صفحه‌های ۱۰ اینچ کلمبیا، ضبط تهران، سال ۱۹۲۸، برجسب سبز

۳۴۲ ص	اشرف السلطنه، ویولن منصوری، تار یحیی خان بیات ترک ۱ COLUMBIA 15007 c/w M-40221	M-40220	W21020
۳۴۲ ص	اشرف السلطنه، ویولن منصوری، تار یحیی خان بیات ترک ۲ COLUMBIA 15007 c/w M-40220	M-40221	W21021
۳۵۰ ص	ایران الدوله هلن، تار ن. علی خان ^۱ بیات ترک ۱ COLUMBIA 15025 c/w M-40224	M-40225	W21079
۳۵۰ ص	ایران الدوله هلن، تار ن. علی خان بیات ترک ۲ COLUMBIA 15025 c/w M-40225	M-40224	W21080
۳۵۶ ص	۱. صادقی ^۲ ، تار حاج علی اکبر شهنازی، پیانو استوار، ویولن نوزاد بیات اصفهان COLUMBIA 15067 c/w M-40212	M-40213	W21121

۲. ایران صادقی.

۱. ناصر علی خان.

فهرست صفحه‌های فارسی ۷۸ دور □ ۲۴۷

۱. صادقی، تار حاجی علی اکبر شهنازی، M-40212 W21122

پیانو استوار، ویولن نوزاد

ص ۳۵۶

بیات راجع

COLUMBIA 15067 c/w M-40213

صفحه ده اینچ گرامافون، ضبط سال ۱۹۲۶

صفحه‌های ۳/۱۰ اینچ پولیفون، ضبط برقی تهران، سال ۱۹۲۹؛ برجسب طلایی

مسئو هایک کمانچه سولو، چهارگاه ۱ c/w V-41535	V-41534	43FN
مسئو هایک کمانچه سولو، بسته‌نگار ۲ c/w V-41534	V-41535	44FN
حسن خان سنجلانی تصنیف گیلکی ۱ c/w V-41507	V-41506	101FN
حسن خان سنجلانی تصنیف گیلکی ۲ c/w V-41506	V-41507	102FN
مدرسه عالی موسیقی، تار تنها کلنل وزیر دشتی، ردیف عالی c/w V-41613	V-41612	225FD
مدرسه عالی موسیقی، تار تنها کلنل وزیر ژیمناستیک موزیکال c/w V-41612	V-41613	226FD

صفحه‌های ۱۰ اینچ بیضافون، ضبط تهران، سال ۱۹۲۸-۱۹۳۰؛ برجسب طلایی

مرتضی خان پیانو سولو شور c/w B-0900261	B-090260
مرتضی خان پیانو سولو حسینی c/w B-0900260	B-090261
مدرسه عالی موسیقی (کلنل وزیری) بداهه سرایی چهارگاه c/w B-090340	B-090307
مدرسه عالی موسیقی (کلنل وزیری) بندباز ماهور ۱ c/w B-090309	B-090308
مدرسه عالی موسیقی (کلنل وزیری) بند باز ماهور ۲ c/w B-090308	B-090309
مدرسه عالی موسیقی (کلنل وزیری) دخترک ژولیده چهارگاه c/w B-090307	B-090340

صفحه‌های ۱۰ اینچ بیضافون، ضبط تهران، سال ۱۹۳۰-۱۹۳۲؟، برجسب سرخ

مدرسه عالی موسیقی B-092415
منقل و وافور از اپرت گلرخ
c/w B-092416

مدرسه عالی موسیقی B-092416
بوی تریاک از اپرت گلرخ
c/w B-092415

صفحه ده اینچ گرامافون، ضبط سال ۱۹۲۸

صفحه‌های ۱۰ اینچ پارلوفون، ضبط تهران، سال ۱۹۳۰-۱۹۳۲؛ برجسب بنفش

B81513-1 B-092256 مسیو هایک

سولو کمانچه شوشتری ۱

c/w B-092257

B81513-2 B-092257 مسیو هایک

سولو کمانچه شوشتری ۲

c/w B-092256

صفحه ده اینچ پارلوفون، ضبط سال ۳۲ - ۱۹۳۰

صفحه‌های ۱۰ اینچ گرامافون، ضبط تهران، سال ۱۹۳۳
برچسب بنفش HIS MASTER'S VOICE

۳۳۳ ص
همایون
GF 131 c/w 30-11694
30-11693 0Z187
آقای تاج اصفهانی

---

۳۳۳ ص
چکاوک و بیداد
GF 131 c/w 30-11693
30-11694 0Z188
آقای تاج اصفهانی

صفحه ده اینچ گرامافون، ضبط سال ۱۹۰۶

صفحه‌های ۱۰ اینچ کلمبیا، ضبط تهران، سال ۱۹۳۳، برجسب سبز

۳۷۰ ص	پیانو آقای مشیر همایون، آواز رضاعلی میرزا ظلی آواز بیات اصفهان COLUMBIA GP 14 c/w WO-7-1	GP14	WO-6-1
۳۷۰ ص	پیانو آقای مشیر همایون، آواز رضاعلی میرزا ظلی بیات راجع COLUMBIA GP 14 c/w WO-6-1	GP14	WO-7-1

صفحه ده اینچ گرامافون، ضبط سال ۱۹۰۶